

Slovní hodnocení poroty soutěže 125. výročí AV ČR

1. místo: Knihovna

Návrh prezentuje myšlenku nekonečné knihovny, která je symbolem kontinua vědomostí a bádání akademie. Tato knihovna v abstrahované formě provází návštěvníka od začátku až do konce a mění částečně svoji podobu a úplně obsah dle chronologické linky 125 let historie ČAVU. Jednoznačně tento koncept má nejbližší k tématu výstavy. Příjemné je uvolnění atmosféry v prostoru jisté "čítárny", kde je knihovna doplněna o lavice. Otázkou je, zda kniha a knihovna na konci časové linky nemá mít současnější podobu. Více reflektující práci s informacemi na přelomu 19. a 20. století versus hypertext, apod. na počátku 21. století. Dle vizualizací působí výtvarné zpracování trochu usedle s atmosférou zaprášených starých knih. Téma knihovny lze rozvést do mnoha vrstev dialogů napříč časem od primitivního seřazení na časové ose typově používajícího dobové knihovní nábytky až k metaforám komunikace napříč časem známé v poslední době např. z filmu Interstellar. Určité náznaky tímto směrem jsou čitelné z vizualizací zejména částí výstavy s knihovními regály vybíhajícími do prostoru dispozice. Přestože potenciál návrhu leží více v náznacích a iniciaci porotní diskuze než v domyšlenosti soutěžní prezentace, porota se shodla na tom, že tento návrh přináší pro dopracování k realizaci v intenzivní spolupráci s kurátory největší výzvu. Porota se shodla na výběru návrhu s tím, že si je vědoma nejistoty výsledku závislého na precizním rozpracování a naplnění představeného schématu adekvátně použitými exponáty. Doporučuje prolnutí části věnující se současnosti Akademie skrze celou rekapitulační sekci tvořící hlavní část výstavy. Námětem do diskuze mezi autorským týmem kurátorů a architektů výstavy je vtažení diváka do interakce s reálnými tématy současných ústavů Akademie s pomocí přítomnosti živých pracovníků ústavů, jež by v rámci výstavy mohli mít dislokovaná pracoviště (pracovní stoly) odkud by svou běžnou práci prováděli formou „home office“ a byli by k dispozici návštěvníkům výstavy s výkladem.

2. místo: Dogville

Návrh přímo odkazuje na známé zpracování "divadelní" scény filmu Dogville od Larse von Triera, kdy podobně jako ve filmu, tak v konceptu výstavy je uplatňován princip abstrahovaných místností - v tomto případě pracoven Akademie. Odkazování návrhu na scénografickou podstatu Trierova filmu je v návrhu vnímatelné ambivalentně (jako kvalita i slabina), jelikož návrh jeho metodiku minimalistické inscenace spíše kopíruje, než kreativně

rozvíjí a bohužel v aplikaci nepůsobí přesvědčivě ani programovým překrytím s tématem ani v dispozicích představenými prostorovými konfiguracemi struktur „fantomatických domů“. Konkrétně jde o bílé rámové konstrukce vymezující základní objem interiéru a návštěvníci jimi prochází v podstatě skrze zdi. Tento princip není nezajímavý, přestože vliv inspiračního zdroje je velmi silný. Bohužel samotné zpracování působí nešťastně. Vymezené objemy jsou často natolik velké, že se sotva vtísní do výstavního prostoru a v podstatě tak ani neumožňují odstup a náhled "zvenku" na přenesené interiéry ČAVU. Samotná forma realizace boxů - dřevěné trámky s bílým nátěrem - klade velké nároky na technické řešení, aby konstrukce působila solidně a zároveň subtilně a na samotné řemeslné zpracování. Přitom však nenabízí větší prožitek abstrahovaného prostoru, než forma ve filmu, kde je prostor pouze vymezen čarově na podlaze. Předností návrhu je jeho scénografický charakter a možnosti nasvětlení. Přesto koncept působí nedotaženě a bylo by třeba na něm ještě zásadně pracovat. Hlavní kvalitou návrhu tak je navození pocitu iluzorní takřka superhrdinské schopnosti diváka vidět skrze stěnu, což by v důsledku mohlo při vhodném důkladném výběru nábytku vytvořit zvláštní napětí výstavy postavené na vidění „pod sukně“ vědy – tedy na zadní strany skříní, stolů, regálů a dalšího nábytku, jímž by byly iluzivní stavby vybaveny. Metoda střídání „interiérů“ a „exteriérů“ prostor by pak pro výstavu mohla být oním kýženým inscenačním leitmotivem ozvláštňujícím vnímání v podstatě jakýchkoli exponátů. Porota diskutovala, zda je tato „zajímavost“ dostatečná, jelikož v návrhu jakákoli čitelná ideová souvislost s tématem výstavy prakticky absentuje. Dalším úskalím návrhu je pak pohledová konfrontace navrhované struktury s průhledy na stěny výstavních místností, jejichž scénické materiálové „vynulování“ na černé pozadí by pravděpodobně vyžadovalo poměrně vysoké realizační náklady (pokrytí všech stěn černými textiliemi).

3. místo: Obrazy národa

Soutěžní návrh místo počátku výstavy v půdoryse uvádí jako "vstup do obrazu", odkazující na základní a jediný koncept návrhu, jenž odkazuje na vybrané důležité okamžiky z historie Akademie a prezentuje je formou symbolických obrazů. Tato idea je důsledně dodržena v celé instalaci. Bohužel je to i zásadní slabina. Instalace působí velmi plošně až graficky, příběh se odvíjí stejným tempem, prostorově nijak negraduje. Tak jak začne, tak také skončí. Navíc celý koncept působí univerzálně a lze ho aplikovat na jakoukoliv jinou výstavu. Návrh pracuje s instantním použitím běžné metody odvozené z reklamního průmyslu, která vystupuje jedním malým krokem z plochy plakátu do prostoru pomocí vyřiznutí siluet akademiků a

jejich vyskládání do sestavy, která svou jednostrannou orientací snad nejvíce připomínající rozmístění terčů na střelnici. Na tuto úvodní partii pak navazuje soubor kaširovaných „pokojíčků“ se stylizovanými tapetami a rámy obrazů, do nichž autoři zamýšlejí vkládat obsah výstavy. V návrhu absentuje srozumitelná idea navazující řešení na téma výstavy a výsledné vyznění působí bohužel spíše povrchním dojmem a jeví se tak více jako sestava poutačů na výstavu než jako výstava samotná.